

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

346

Vragen van het lid **Kuik** (CDA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *dreigende bezuinigingen bij de politie* (ingezonden 17 oktober 2023).

Antwoord van Minister **Yeşilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 3 november 2023).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het interview met korpschef Van Essen over dreigende bezuinigingen bij de politie?

Antwoord 1

Ja, ik heb hiervan kennisgenomen.

Vraag 2 en 3

Herkent u zich in het position paper van de regioburgemeesters en de politie, gericht aan de politiek, waarin zij een zorgwekkende financiële situatie bij de politie schetsen en aanbevelingen doen voor extra investeringen?

Is het waar dat de politie kampt met een structureel financieel tekort van 156 miljoen euro, als gevolg van (nieuwe) regelgeving rondom personeel, gezondheid en duurzaamheid, alsmede van een jarenlange structurele onbalans tussen (nieuwe) taken enerzijds en capaciteit en middelen anderzijds?

Antwoord 2 en 3

Dit kabinet heeft in het coalitieakkoord een bedrag oplopend tot € 200 miljoen structureel beschikbaar gesteld ter versterking van de politieorganisatie. Daarnaast heeft de politie voor de aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit en via de motie Hermans substantiële middelen gekregen om de operationele capaciteit op onderdelen de komende jaren uit te breiden. Zoals ik eerder heb aangegeven, zijn de extra middelen die beschikbaar zijn gekomen voor politie niet altijd voldoende om ambities binnen de taakuitvoering volledig financieel te dekken. Ik herken dat de politie een structureel knelpunt verwacht. Op basis van de bestaande financiële kaders en de huidige prognoses van de korpschef zullen er op termijn keuzes gemaakt moeten worden. Zoals in het begroting en beheerplan politie 2024–2029, alsmede in het position paper, is aangegeven kan dit op de korte termijn nog opgevangen worden met incidentele middelen c.q. meevallers.

Vraag 4 en 5

Herkent u zich in het bedrag van in totaal 200 miljoen euro, dat nodig is om de basis bij de politie op orde krijgen, waaronder ook meer specifieke aandacht en zorg voor politiemensen die kampen met beroepsziekten, zoals posttraumatische stressstoornis (PTSS), alsmede loopbaanontwikkeling- en perspectief?

Klopt het dat zonder 200 miljoen euro aan extra middelen de politie onvermijdelijk genooddaakt zal zijn om de personele formatie naar beneden bij te stellen, met als gevolg dat er minder aspiranten naar de Politieacademie worden gestuurd en er op de taakuitvoering moet worden bezuinigd, ten koste van zichtbaarheid, nabijheid en aanspreekbaarheid in de wijk?

Antwoord 4 en 5

Dit kabinet heeft fors geïnvesteerd in de aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit en in de politieorganisatie. Deze keuze is gemaakt omdat het kabinet er waarde aan hecht dat de politie naast de burger staat. Dit sluit aan bij de wijze waarop Nederlandse politie zich laat kenmerken: een goede verbinding met de burger en aanspreekbaarheid in de wijk.

Zoals hierboven aangegeven, herken ik dat de politie een structureel knelpunt voorziet. De eerstkomende jaren verwacht de korpschef de knelpunten te kunnen opvangen binnen de politiebegroting en zo nodig het eigen vermogen. Op basis van de bestaande financiële kaders en de huidige prognoses van de korpschef zullen er op termijn keuzes gemaakt moeten worden. Zoals ik uw Kamer eerder heb gemeld, heeft de korpschef het traject «kiezen op korpsniveau» gestart. Dit traject moet bijdragen aan het maken van keuzes. Binnen dit traject kijkt de politie of zaken slimmer, of anders georganiseerd kunnen worden. Dit kan gevolgen hebben voor de taakuitvoering (TK 29 628, nr. 1174).

Vraag 6 tot en met 9

Herinnert u zich de door u in het commissiedebat van 5 oktober jongstleden gegeven garantie dat er «in 2024 niet op de politie wordt bezuinigd»?

Herinnert u zich dat u de forse, omstreden verhoging van de verkeersboetes rechtvaardigt om bezuinigingen bij de politie te voorkomen?

Hoe valt dit te rijmen met de efficiencytaakstelling die u in de begroting 2024 de politie oplegt, oplopend naar 19 miljoen euro?

Op welke wijze denkt u een bedrag van 19 miljoen euro aan efficiency te realiseren, als er bij de politie al jarenlang trajecten doorlopen zijn om te besparen op de bedrijfsvoering, er reeds sterk ingezet is op administratieve lastenverlichting en de financiële problematiek dusdanig acuut is dat er komend jaar gaten met gaten gevuld moeten worden, nieuwe initiatieven nauwelijks gehonoreerd worden en de politie moet «schrappen in de bedrijfsvoering»?

Antwoord 6 tot en met 9

Mijn uitspraak tijdens het commissiedebat van 5 oktober jl. staat: er wordt in 2024 niet op de politie bezuinigd. Als gevolg van de rijksbrede dekkingsopgave is binnen de begroting van het Ministerie van Justitie en Veiligheid een maatregelenpakket opgenomen waaronder een taakstelling op de apparaatskosten. Hiervan is oplopend van € 17,4 miljoen in 2024 naar € 19 miljoen vanaf 2028 structureel ingeboekt op de bijdrage aan politie. Binnen de politieorganisatie is hieraan geen specifieke invulling gegeven binnen de huidige begroting. In 2024 zal de politie geen specifieke bezuinigingsmaatregelen doorvoeren. De politie verwacht deze taakstelling in 2024 in de bestaande begroting te kunnen inpassen vanwege incidentele meevallers. Voor latere jaren zal de politie, in overleg met mijn ministerie en de gezagen, invulling aan de efficiencytaakstelling moeten geven. Het traject «kiezen op korpsniveau» moet hieraan bijdragen. Binnen dit traject kijkt de politie of zaken slimmer, of anders georganiseerd kunnen worden.

Vraag 10

Deelt u de opvatting dat een efficiencytaakstelling bij de politie van 19 miljoen euro een bezuiniging is, niet alleen formeel, maar ook, gelet op het bovenstaande, in de praktijk zo zal uitwerken aangezien het de acute en structurele financiële problemen bij de politie alleen maar verder vergroot, te meer omdat het overgrote deel van de uitgaven van de politie vastligt

(personeel, huisvesting, IV, etcetera) en de beïnvloedbaarheid op korte termijn beperkt is?

Antwoord 10

In de eerstkomende jaren is geen sprake van acute knelpunten. Voor de efficiencytaakstelling van structureel 19 miljoen euro zullen op basis van de bestaande financiële kaders op termijn keuzes moeten worden gemaakt.

Vraag 11

Kan het kloppen dat een bedrag van 19 miljoen euro bij de politie ongeveer 135 voltijdsequivalent (fte) kan kosten als het vanuit de personeelskosten gefinancierd wordt?

Antwoord 11

Ja, dit klopt uitgaande van de integrale normtarieven 2023 voor personeelskosten (inclusief materieel, overhead en aspiranten) van politie voor de meest voorkomende schaalfuncties. Zoals ik hierboven heb aangegeven, verwacht de politie deze taakstelling in 2024 zonder maatregelen in de bestaande begroting te kunnen inpassen vanwege incidentele meevallers, er zal dus geen sprake zijn van maatregelen die in de praktijk gevoeld zullen worden als bezuiniging. Voor latere jaren zal de politie, in overleg met mijn ministerie en de gezagen, invulling aan de efficiencytaakstelling moeten geven. Het traject «kiezen op korpsniveau» moet hieraan bijdragen.

Vraag 12 tot en met 15

Herinnert u zich uw uitspraak dat de efficiencytaakstelling bij de politie en de invulling die het Ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) moet geven aan de rijksbrede taakstelling «los van elkaar staan»?

Hoe valt dit te rijmen met de toelichting in de begroting dat de efficiencykorting bij de politie is opgenomen «ten behoeve van de Rijksbrede dekkingsopgave», alsmede uw antwoord «De Rijksbrede dekkingsopgave en het aandeel van het Ministerie van Justitie en Veiligheid hierin betekent dat elk onderdeel (...) een bijdrage hieraan moet leveren»

Erkent u dat invulling van de rijksbrede taakstelling wel degelijk plaatsvindt door middel van efficiencykortingen bij verschillende onderdelen van J&V, waaronder dus de politie?

Bent u bereid één en ander op te helderen?

Antwoord 12 tot en met 15

Ja, ik herinner mij mijn formulering «los van elkaar». Daarmee bedoelde ik dat de maatregelen verhoging boetetarieven en de efficiencytaakstelling (waaronder die voor politie) los van elkaar staan. De efficiencytaakstelling voor alle onderdelen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is inderdaad één van de maatregelen ter invulling van de rijksbrede dekkingsopgave.

Vraag 16

Herinnert u zich dat in oktober 2020, in aanloop naar de vorige Tweede Kamerverkiezingen, de politie, het Openbaar Ministerie, regioburgemeesters en het Ministerie van J&V met een gezamenlijk position paper kwamen? Is het Ministerie van J&V betrokken geweest bij het position paper? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 16

Het position paper politie 2024–2028 is opgesteld door de politie en de Regioburgemeesters. Ambtenaren van het Ministerie van Justitie en Veiligheid zijn als waarnemers betrokken geweest bij de totstandkoming van het position paper.

Vraag 17

Heeft u voorafgaand aan het opleggen van de efficiencykorting overleg gevoerd met de politie, om na te gaan of het verantwoord kan, zonder pijnlijke maatregelen? Zo nee, waarom niet en wanneer dan wel, aangezien de efficiencykorting kennelijk bij het publiceren van het position paper nog niet bekend was?

Antwoord 17

Als gevolg van de rijksbrede dekkingsopgave en het maatregelenpakket binnen het Ministerie van Justitie en Veiligheid is bij ontwerp-begroting 2024 een efficiencytaakstelling doorverdeeld naar de verschillende organisatieonderdelen van het ministerie, waaronder de Politie. In mei is dat onder andere met de korpschef van de Politie besproken.

Vraag 18

Bent u bereid deze vragen zo spoedig mogelijk, uiterlijk 23 oktober aanstaande, te beantwoorden?

Antwoord 18

Ik heb mijn uiterste best gedaan om de vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.